

A12 VÄXJÖ

LANTMÄNNEN REPPE

SMART MASKIN

– Induststaren är en smart maskin. När stärkelsen kommer hit i bil är den blandad med lika mycket vatten men här kan torrhalten höjas på ett energieffektivt sätt, säger Erik Tellgren.

FOTO: JOHANNA URSJÖ

Vinnare med nya skatteregler

MINDRE UTSLÄPP. Lantmännen Reppe har redan raderat ut koldioxidutsläppen vid sin anläggning i Växjö och blir en vinnare vid årsskiftet när nya skatteregler gör en kubikmeter fossil olja tusenlappen dyrare. Snart ska företaget dessutom minska klimatbelastningen på vägarna med ett nytt stort fordon för stärkelsetransporter.

För drygt ett år sedan gick Lantmännen Reppe över helt till bioolja. Steget bort från den fossila eldningsoljan kunde tas sedan fabriken panna stälts om för fyra miljoner kronor. Det nya bränslet blev hållbarhetsklassad olja med ursprung i raps och solrosor

– Det känns bra att ha gjort den investeringen, den tjänar vi in under nästa år. Nu när vi hunnit få driftserfarenhet vet vi att det fungerar utan problem även om det blir något större underhållsbehov, säger vd Erik Tellgren.

– Bränslebytet innebär en reduktion av koldioxidutsläpp med 7 000 ton om året. Satsningen ligger helt i linje Lantmännen klimatstrategi. I hela koncernen är siktet inställt på att minska koldioxid-

utsläppen med 40 procent till 2020, säger han.

Även vid företagets andra anläggning i Lidköping har pannan för fossil olja fasats ut vilket innebär ungefär samma miljövinster som i Råppe. Skillnaden är att man där valt att koppla ihop sig med ett närbeläget bioeldat värmeverk.

– I produktionen är vi helt fossilfria nu. Det känns skönt att vara i fas med våra egna uppsatta miljömål. En annan drivkraft är naturligtvis kostnaderna, som att slippa den ökade skatten.

Kostnadsökningen som kan slå hårt mot företaget som inte förberett sig beror på att koldioxidskatten vid årsskiftet höjs i och med att skattelindringen minskas. Företagen får då betala 60 procent av skatten och det

Så här ska stärkelsebilen se ut när de ska rulla mellan Lidköping och Växjö.

FOTO: LANTMÄNNEN

Godistillverkare är viktiga kunder för glukossirapen som tillverkas i Råppe. FOTO: JOHANNA URSJÖ

finns förslag om att lindringen ska bort helt om ytterligare ett år.

– Men en viktig drivkraft bakom konventionen är också kundernas och konsumenternas förväntningar. Det här är vad de vill och då gynnar det också affärerna, säger Erik Tellgren.

Företaget som i 140 år bedrivit förädling av svenska jordbruksprodukter använder numera enbart vete som råvara.

Vetet växer och skördas på Västgötaslätten.

För produktionen av glukossirap i Råppe körs dagligen tre, fyra transporter med stärkelse utvunnen ur vetet från anläggningen i Lidköping till Växjö.

Nu är minskade koldioxidutsläpp på väg även där.

– Vi har sökt och fått dispens på den vägsträckan för en ett nytt ekipage med en vikt på 74 ton. Det fordonet lastar 30 procent mer och gör att två transporter om dagen kan sparas in, säger Erik Tellgren.

– Dessutom ska fordonet drivas med biodiesel. Det minskar koldioxidutsläppen med 90 procent, motsvarande 300 ton om året.

Det nya fordonet som utvecklats ihop med Volvo är tänkt att tas i drift första kvartalet 2016.

– Vi tittar också på att försörja ett stort pappersbruk med stärkelse med hjälp av en så stor bil, säger Erik Tellgren.

Vid pappersbruken används stärkelsen som förklaringsmedel för att öka styrkan i pappret. Pappersbruken är i dag en större kund av företagets stärkelse än vad livsmedelsindustrin är. Stärkelsen görs i Lidköping och är den stora produkten där vid sidan av etanol till dryckessprit och gluten.

Spriten exporteras i stor utsträckning till en kund i Nordamerika som under namnet Svedka gjort den till en allvarlig utmanare till Absolut.

I Råppefabriken däremot är glukossirap den dominerande produkten. Sirapen som görs i olika kvaliteter beroende på

LANTMÄNNEN REPPE

- **Grundat:** 1876 av lokala entreprenörer.
- **Anläggningar:** I Råppe utför Växjö och i Lidköping.
- **Anställda:** 30 i Råppe och 40 i Lidköping.
- **Omsättning:** Omkring 430 miljoner kronor för 2014.
- **Produkter:** Av vetet görs glukossirap, gluten, alkohol, torkad och modifierad stärkelse samt foderråvara.
- **Koncerttillhörighet:** Ingår i divisionen Lantmännen Energi som är Sveriges största bioenergiföretag.

användningsområde går till tillverkare av godis, glass och drycker, men också till bioteknikföretag där den till exempel ersätter klimatbelastande ämnen i tvättmedel men också är användbara i läkemedel. Ofta handlar det om att använda rätt sorts enzymer och mata dem med sirap.

– Sveriges mest sålda bilar under namnet Ahlgrens är till 60 procent glukos- och fruktossirap. Glukos är detsamma som druvsocker och fruktos är fruktsocker. Med hjälp av enzymer kan vi göra om druvsocker till fruktsocker som är lite sötare.

KENT AXELSSON
kent.axelsson@smp.se
0470-77 06 49